

LUKUVUODEN 2019-2020 ARVIOINTI: PUUMALAN YHTENÄISKOULU

Lukuvuodesta 2019-2020, sen tavoitteista ja niiden toteutumisesta tehtiin väliarviointi syyslukukauden lopussa ja koko lukuvuoden arviointi tehtiin toukokuussa. Arviointeihin osallistuivat sekä opettajat että koulunkäynninohjaajat. Lukuvuosiarvioinnin tulokset käydään henkilökunnan kanssa läpi elokuussa vesopäivien yhteydessä, koska keväällä 2020 ei ollut korona-varotoimenpiteiden vuoksi mahdollista järjestää arviointivesoa.

Lukuvuoden 2019-2020 teemana oli Saimaa. Teema oli valittu kuntastrategian ja sen hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelman kärkitavoitteiden mukaisesti. Teemaa huomioitiin erityisesti syyslukukaudella vahvasti eri aineiden opetuksessa ja päivänavauksissa. Tänä lukuvuonna ei järjestetty erillisiä monialaisten oppimiskokonaisuuksien päiviä, vaan teemaa huomioitiin jatkuvasti eri oppiaineissa opetukseen luontevasti integroiden. Opettajien arvioiden mukaan teema oli varsin helppo nivoa eri oppiaineisiin, eikä teema ollut päälle liimatun tuntuinen, koska Saimaa on jokapäiväisessä arjessamme väkisinkin läsnä, ja oppilaiden tunneside Saimaaseen ja kotiseutuun oli vaikuttavaa. Erityisen onnistuneina pidettiin koko koulun retkipäivää Norppapolulle, kalastuspäivää sekä Saimaa-aiheista joulujuhlaa. Poikkeusolojen vuoksi moni suunnitelma ja mainio idea jäi toteutumatta ja harva pystyi tai jaksoi huomioida teemaa etäopetuksen aikana. Kouluun palattua teema oli kuitenkin jälleen esillä, koska viimeinen viikko vietettiin retkeillen ja tällöin Saimaa ja ympäröivä luonto olivat vahvasti läsnä.

Lukuvuoden aikana luokat tekivät useita retkiä luontoon ja lähiympäristöön. Heti lukuvuoden aluksi osallistuttiin Kirjakemmakoihin, joissa erityisesti kirjailija Veera Salmi ihastutti kuulijoita. 0.-4.-luokkalaisten tekivät marraskuussa teatteriretken Imatralle katsomaan Veera Salmen kirjaan pohjautuvaa näytelmää. Eskarit ja 1.-luokkalaisten pääsivät syyslukukauden aikana neljäksi uimahalliin, samoin 7.-luokkalaisten. Esedu on the Road -kiertue vieraili koululla lokakuussa ja 8.-9.-luokkalaisten tekivät lukuvuoden aikana opintojenohjausretkiä ammatilliseen koulutukseen ja lukioon. XAMK järjesti syksyllä kaksipäiväisen Story of Puumala -yrittäjyystapahtuman yhdeksäsluokkalaistalle. 9.luokan Taitaja9-joukkue pääsi tänäkin vuonna sekä aluekilpailuun että valtakunnalliseen loppukilpailuun, joka valitettavasti jäi koronan vuoksi kisaamatta. Myös 4.-6.-luokkalaisten koostuva Fillarimestari-joukkue pääsi Kuopiossa kisatusta aluekilpailusta finaaliin, mutta sekin peruuntui koronan vuoksi. Syyslaulajaisia vietettiin lokakuussa ja joululaulajaisia joulukuussa. Lokakuussa järjestettiin koko koulun yhteisenä hyväntekeväisyystapahtumana Unicef-kävely. Marraskuussa perheviikolla koululla järjestettiin perheilta, jossa oli vieraana Jukureista kunnan kummipelaaja Jimi Jalonen. Alaluokkien valinnaisen luontotiedon ryhmä järjesti myös perheviikolla kirpputoritapahtuman urheiluhallilla. 6.-luokkalaisten järjestivät yhdessä eskareiden kanssa Lucia-päivänavauksen kulkueineen. Joulukuussa järjestettiin sähköturnaus, johon myös pienimmät oppilaat pääsivät suureksi ilokseen osallistumaan. Joulujuhla järjestettiin to 19.12. iltajuhlana. 4H järjesti 9.-luokkalaistalle työelämän ajokorttikoulutuksen tammikuussa. Talvilaulajaisiin kokoonnuttiin helmikuussa. Lauantaityöpäivää, johon oli kutsuttu mukaan huoltajat, vietettiin 15.helmikuuta oppilaiden suunnitteleminen työpajojen merkeissä. 6.luokkalaisten osallistuivat Kalevala-kilpailuun ja kaikki alaluokkalaisten Kalevala-juhlaan helmikuussa. Oppilaskunnan hallitus ja tukioppilaat järjestivät mm. Halloween-kauhukujan marraskuussa ja tortillapäivän helmikuussa. Lukuisat suunnitellut tapahtumat ja vierailut jäivät maaliskuusta alkaen toteutumatta.

Menneestä lukuvuodesta jokaiselle jäi päällimmäisenä mieleen kummallinen kevät eli korona-viruksen aiheuttamat poikkeusjärjestelyt opetuksessa maaliskuun puolesta välistä toukokuun puoleen väliin saakka. Opettajien kokemuksen mukaan etäopetukseen siirtyminen sujui alun kaoottisuudesta huolimatta varsin

jouhevasti ja tehokkaasti. Työn määrä koettiin alussa valtaisaksi, työpäivät venyivät todella pitkiksi ja työaika oli vaikea rajata kotona. Monen jaksaminen oli kovalla koetuksella ja riittämättömyyden tunne vaivasi. Useimmat kuitenkin löysivät rutiinin ja jonkinlaiset keinot työn rajaamiseen. Moni pystyi suuren työmäärän rinnalla myös nauttimaan siitä, ettei tarvinnut lähteä mihinkään sekä kotona työskentelyn tuomasta turvallisuuden tunteesta. Hyväna pidettiin sitä, että työnantaja tarjosi laitteet opettamiseen, lainasi laitteita myös niitä tarvitseville oppilaille, ja että käytössä oli monipuolinen verkkoympäristö Itslearning, joka oli tuttu kaikille isommille oppilaille jo entuudestaan. Sekä henkilökunnan että oppilaiden digitaidot ottivat ison kehitysaskelen. Henkilökuntakokoukset järjestettiin Teams:n kautta ja niissä vaihdettiin kuulumisia, rehtori antoi ohjeita ja luotiin yhteisiä toimintalinjoja ja käytänteitä. Henkilökunta piti tiiviisti yhteyttä toisiinsa Wilmalla, puhelimilla ja Whatsapp-ryhmän kautta.

Lähiopetukseen jäi oppilaista noin 10%, jotka olivat alkuopetuksen oppilaita sekä isompia erityisen tuen oppilaita. Oppilaat jaettiin kolmeen opetusryhmään. Lisäksi joka viikko tuli tuen tarpeen kasvaessa lisää oppilaita, jotka kävivät koululla lähiohjauksessa esim. 2 tuntia / päivä. Lähiohjausta antoivat koulunkäynninohjaajat ja erityisopettajat. Rehtorin lisäksi opettajista jäivät koululle työskentelemään esiluokanopettaja, joka vastasi esi- ja alkuopetuksesta sekä kolme erityisopettajaa, joista yksi vastasi erityisopetuksen ja etäoppilaiden tuen koordinoinnista sekä toimi rehtorin apuna kaikessa suunnittelussa ja organisoinnissa. Toiset erityisopettajat vastasivat oppilaiden lähiopetuksesta ja antoivat myös etäopetusta omille erityisen tuen oppilailleen. Myös koulunkäynninohjaajat jäivät työskentelemään koululle, ensin tekemään pääsääntöisesti erilaisia järjestelytöitä ja sittemmin antamaan sekä lähi- että etäohjausta, joiden tarve kasvoi viikko viikolta. Lähityöskentelyyn jäänyt henkilökunta koki ajanjakson hyvin myönteisenä: oli aikaa olla todella läsnä oppilaille, antaa heille paljon tukea ja huomiota ja nauttia rauhallisuudesta ja kiireettömyydestä. Myös oppilaista välittyi se, että he nauttivat tästä ajasta ja huomiosta. Lähioppilaiden kanssa vietettiin myös yksi päivä lautapelejä pelaillen ja tortilloja syöden sekä toinen päivä Sappulaan retkeillen.

Kaikkien oppilaiden huoltajille sekä yläluokkien oppilaille tehtiin etäopetuksen aikana kyselyt opetuksen toimivuudesta. Huoltajat kokivat pääsääntöisesti lapsensa pärjänneen hyvin tai erittäin hyvin etäopetuksessa (81%), että oppilas on saanut riittävästi opetusta (83%) ja että koululta ollaan sopivasti yhteydessä kotiin (83%). Tehtäviä oli sopivasti 76%:n mielestä, 81%:n mielestä tehtävät löytyivät helposti ja 98%:n mielestä opettajien antamat ohjeet olivat joko yleensä tai aina selkeitä. Huoltajien mukaan lapset/nuoret pyysivät apua ensi sijassa opettajalta sekä huoltajilta ja huoltajat toivoivat lisää tukea luokan- tai aineenopettajalta.

Yläluokkien oppilaiden mielestä (vuosiluokasta riippuen) suurin osa koki, että tehtäviä oli sopivasti, 7.- ja 9.-luokkalaisista 30-40% koki, että niitä oli liikaa. Tehtävät löytyivät kutakuinkin Wilmasta ja Itslearningista ja tehtävänannot olivat kaikkien mielestä selkeitä aina tai joskus. Vuosiluokasta riippuen 47%-70% koki pärjänneensä etäopiskelussa hyvin tai erittäin hyvin, 20%-40% melko hyvin ja 10%-13% kohtalaisesti. Kukaan ei kertonut pärjänneensä melko heikosti. Apua oppilaat olivat hakeneet opettajalta, perheenjäseniltä ja kavereilta (kyselyn aikaan koulunkäynninohjaajien antama etäohjaus ei ollut vielä alkanut), lisää apua toivottiin ensi sijassa aineenopettajilta. 90%-100% yläluokkien oppilaista ilmoitti olleensa itse yhteydessä opettajaan. Koululta oli oltu yhteydessä sopivasti 94%-100%:n mielestä, 6% oli sitä mieltä, että liikaakin. Monen mielestä kotona oli helpompi keskittyä koulutehtäviin, kun kukaan ei häiritse. Monia harmitti, kun ei voinut tavata kavereita pitkien välimatkojenkaan takia. Jotkut kokivat stressiä

koulutöistä ja niiden aikatauluista. Jo kyselyä tehdessä aivan huhtikuun alussa moni oli sitä mieltä, että haluaisi jo takaisin kouluun.

Saadun palautteen (myös suullisen) myötä tehtiin korjausliikkeitä, esim. vähennettiin itsenäisesti tehtävien projektiluonteisten töiden määrää, jotta erityisesti isommat oppilaat eivät uupuisi, sekä kannustettiin kysymään tukea ja apua ensi sijassa opettajilta ja koulunkäynninohjaajilta, jotta huoltajat eivät kantaisi itselleen liian suurta taakkaa oppimisen tukemisessa. Koululta oltiin myös suoraan aktiivisesti yhteydessä oppilaisiin ja huoltajiin, koska nopeasti kävi ilmi, että kannustuksesta huolimatta tuen pyytäminen oli monille vaikeaa. Koulunkäynninohjaajat valjastettiin huhtikuussa mukaan antamaan etäohjausta. Jälkiviisaana voi todeta, että tämä olisi ehdottomasti pitänyt aloittaa saman tien, kun etäopetukseen siirryttiin. Haasteellista tosin oli se, että kaikki oppilaat eivät halunneet tai osanneet ottaa tukea vastaan.

Oppilashuollossa Essote siirsi kouluterveydenhoitajan toisiin tehtäviin, mikä koettiin hankalaksi, koska terveydenhoitajaa oli koko lailla mahdotonta tavoittaa tämän jälkeen. Sen sijaan psykologin tutkimukset jatkuivat lähipalveluna, mikä oli erinomainen asia, ja koulukuraattoriin oli toimiva yhteys videoyhteyden kautta. Typistetty oppilashuoltoryhmä, jossa olivat mukana rehtori, koulukuraattori, erityisopettaja ja oppilaanohjaaja, tapasi säännöllisesti videoyhteyden kautta. Kaikille etäopetuksessa olevien oppilaiden perheille jaettiin 50 euron arvoinen ruokalahjakortti / etäoppilas huhtikuussa sekä toukokuussa. Lahjakortin pystyi käyttämään puumalalaisissa ruokakaupoissa elintarvikeostoksiin. Tämä sai kovasti perheiltä kiitosta ja oli tässä poikkeustilanteessa muutamille perheille äärimmäisen tärkeä tuki.

Yhtenäiskoulussa on tänä lukuvuonna toiminut viisi tiimiä: juhlatiimi, ympäristötiimi, hyvinvointitiimi, johtotiimi, Liikkuva koulu -tiimi ja opebändi. Jokainen henkilökunnan jäsen kuuluu yhteen tiimiin ja jokaisella tiimillä on vetäjä. Tiimit toimivat suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Tiimit arvioivat tavoitteidensa toteutumista sekä väliarvioinnissa joulukuussa että lukuvuosiarvioinnissa toukokuussa. Tiimien toiminta on henkilökunnan arvioinnin mukaan näkyvää, tarkoituksenmukaista ja innostunutta. Tiimit toimivat kokemusten mukaan tasapuolisesti ja jouhevasti. Henkilökunta iloitsee siitä, että tiimit keksivät monenmoista kivaa, mistä on iloa koko kouluyhteisölle. Tiimien kuulumiset käydään jokaisessa henkilökuntakokouksessa läpi, mitä pidetään tärkeänä asiana. Tiimien välistä yhteistyötä on tiivistetty ja tähän panostetaan edelleen. Ensi vuodelle ehdotetaan opebändin ja juhlatiimin yhdistämistä. Tiimien ansiosta on mm. jalkautettu hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelmaa, järjestetty koulun juhlia, laulajaisia ja päivänavauksia, järjestetty henkilökunnan tyky- ym. hyvinvointitapahtumia sekä kehitetty koulun toimintaa toiminnallisempaan suuntaan.

Opettajien kiky-työaika kohdistettiin tänä lukuvuonna pedagogisiin iltapäiviin. Iltapäiviä järjestettiin viisi, joissa kussakin oli eri teema sekä sen esittelijä / alustaja. Syyskuun iltapäivässä aiheena oli opetuksen digitalisaatio ja Etelä-Savon digitutor -hanke, josta kertoi Joni Kääriäinen, lokakuussa Saimaa Geopark, esittelijöinä Heli Rautanen ja Kaisa-Maria Remes. Marraskuussa aiheena oli toiminnallinen opetus, jota esitteli ja ideoi Liikkuva koulu -tiimi. Tammikuussa aiheena oli henkilökunnan toiveesta Saimaa-teeman suunnittelu, iltapäivästä vastasi johtotiimi, ja helmikuussa yrittäjyyskasvatuksesta alustivat Maisa Kantanen ja Piritta Parkkari YES Etelä-Savosta ja Yrittäjyyskasvatuksella elinvoimaa Etelä-Savoon -hankkeesta.

Valtion erityisavustus koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin (17 000e) kohdennettiin joustavassa esi- ja alkuopetuksessa työskentelevän osa-aikaisen koulunkäynninohjaajan palkkakuluihin. Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin (20 000e) kohdennettiin yhden erityisopettajan palkkakuluihin.

Uutta rahoitusta haettiin ja saatiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä esi- ja alkuopetuksen lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa vahvistaviin toimenpiteisiin (5000e) sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen (22 000e). Lisäksi haettiin valtion erityisavustusta varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2020-2021. Tästä ei ole vielä rahoituspäätöstä tullut tämän raportin kirjoittamiseen mennessä. Myös uusi kerhotoiminnan erityisavustuksen haku on vielä työn alla raportin kirjoitushetkellä, hakuaika päättyy elokuussa.

Koulu oli mukana Etelä-Savon alueellisessa tutortoiminnan hankkeessa. Hankkeen koordinaattorilta Joni Kääriäiseltä saatiin paljon digitutorointia, hän oli puhumassa pedagogisessa iltapäivässä, järjesti koulutuksia ja antoi vetoapua myös uuden tutoropettaja-avustuksen sekä Lukeva koulu -erityisavustuksen hakuun. Hankkeesta on mahdollisuus saada myös rahoitusta laitehankintoihin, joita suunniteltiin, mutta jotka jäivät koronan vuoksi vielä suunnittelun asteelle. Koulussa toimi koko lukuvuoden myös oma tutoropettaja kaksi tuntia viikossa. Hän auttoi muita opettajia mm. ohjelmoinnin ja näppäintaitojen harjoittelun opetuksessa. Tutoropettaja toimi samanaikaisopettajana luokissa ja piti sekä yhteisiä että yksilöllisiä opetustuokioita henkilökunnalle. Syyslukukauden tutoropettaja toimi kunnan itse rahoittamana ja keväälle sekä tulevalle lukuvuodelle Opetushallitukselta haettiin ja saatiin uusi erityisavustus tutoropettajien toimintaan ja osaamisen kehittämiseen (5000e).

Yhtenäiskoulu oli mukana myös Itä-Suomen yliopiston hallinnoimassa #Paraskoulu Itä-Suomi -hankkeessa. Hankkeeseen osallistuivat kaksi kehittäjäopettajaa. Hankkeessa pureuduttiin esim. ohjauksen kehittämiseen sekä positiiviseen pedagogiikkaan. Hankkeeseen osallistuneet opettajat mm. ideoivat, suunnittelivat ja toteuttivat tammikuun alusta alkaen koko koulun mindfulness-päivänavaukset. Ne saavuttivat suuren suosion ja niitä jatketaan ensi lukuvuonna. Koronan tuomien muutosten vuoksi hanke jatkuu vielä syyslukukaudella 2020.

Yhtenäiskoulu oli mukana myös valtakunnallisessa Suomen kulttuurirahaston Taidetestaajat-suurhankkeessa. Sen myötä kahdeksaluokkalaiset pääsivät syyslukukaudella Helsinkiin tutustumaan Sinebrychoffin taidemuseoon. Kevätlukukaudelle suunniteltu teatteriesitys Savonlinnassa peruuntui. Taidetestaajat-hanke jatkuu ensi lukuvuonna.

Oppilashuoltoryhmän lukuvuoden tavoitteena olivat oppilaan kohtaaminen ja kuuleminen sekä vanhempainiltojen kehittäminen. Uudet Lapset puheeksi -koulutukset eivät järjestäjätahon resurssipulan vuoksi toteutuneet. Luokanohjaajatunnit pidettiin säännöllisesti etukäteen kalenteriin merkattuina, mindfulness-päivänavauksia alettiin pitää koko koulussa tammikuusta 2020 alkaen ja oppilashuoltoryhmä tutustui kirjallisuuden avulla positiiviseen pedagogiikkaan. Vanhempainilloista laadittiin suunnitelma, joka esitellään henkilökunnalle syksyllä 2020. Oppilashuollon palvelut ovat tällä hetkellä (=kesäkuussa 2020) toimivat, joskaan koko lukuvuonna ostopalveluna toiminut koulupsykologi ei voinut osallistua yhteisölliseen oppilashuoltoon, vaan hänen työpanoksensa suuntautui ainoastaan tutkimusten tekoon. Tuoreen tiedon mukaan Juvalle on valittu uusi oppilas- ja opiskeluhoollon sekä perheteimin psykologi, joten ehkä ensi lukuvuosi tuo parannusta myös tähän asiaan.

Koulun järjestäminä kerhoina toimivat ilmaisutaitokerho alaluokille, teknisen työn kerho yläluokille, kaksi bändikerhoa yläluokille, lautapelikerho kaikenikäisille sekä Kuuttikuoro ja liikuntakerho 0.-3.-luokkalaisille. Koulunkäynninohjaaja ohjasi myös kahtena päivänä viikossa läskykerhoa. Haja-asutusalueiden oppilaille tarjottiin kerhokuljetusta kahdesti viikossa. Mahdollisuutta käytti kuusi oppilasta.

Koulun aamu- ja iltapäivätoiminta järjestettiin päiväkodin koulusiivessä esiopetuksen tiloissa ma-pe aamuisin klo 7-8.55 ja iltapäivisin klo 13.10-16.30. Toimintaan osallistui lukuvuoden aikana yhteensä 25 lasta iältään eskarilaisista kolmasluokkalaisiin. Lasten määrä vaihteli päivästä riippuen viidestä kahteenkymmeneen. Koulun kerhona järjestetty liikuntakerho, joka oli osa myös iipan toimintaa, vaikutti lapsimäärän kipuamiseen usein torstaisin kahteenkymmeneen. Lukuvuoden teema Saimaa näkyi toiminnassa mm. askarteluna ja pieninä kuvausretkinä rantaan. Perheiden kanssa tehtiin yhteistyötä mm. järjestämällä isolle koululle rastirata, jota lapset kiersivät vanhempiensa kanssa. Asiakastyytyväisyyskysely vanhemmille toteutettiin tänä lukuvuonna jo maaliskuussa, juuri ennen poikkeuksellisten olojen alkamista. Lapsille suunnattua kyselyä ei tänä keväänä tehty, sillä toukokuun puolivälin jälkeen toiminnan pariin palasi vain kahdeksan lasta, joista osa vain pariksi päiväksi. Vanhemmille suunnattu kysely jaettiin 23 perheeseen ja niistä palautui 16. Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että aamu- ja iltapäivätoimintaan ollaan hyvinkin tyytyväisiä. Henkilökuntaa ja /tai sen joustavuutta keuhuttiin yli puolessa vastauksista. Ulkoilu sai paljon kiitosta, samoin askartelu. Sekä välipalaa että läksyjentekomahdollisuutta kiitettiin. Vastauksien mukaan kaikki myös viihtyvät toiminnan piirissä todella hyvin. Parannusehdotuksina esitettiin aukioloa klo 17.30 saakka sekä kädentaitojen harjoittamista vielä enemmän. Iipan ohjaajat kokoontuivat noin kerran kuussa yhteiseen palaveriin. Niissä suunniteltiin lähiviikkojen toimintaa ja työnjakoa sekä keskusteltiin muista mietityttävistä asioista. Työvuorot pyörivät kuluneena lukuvuonna ensimmäistä kertaa siten, että kaikki kolme tekivät vuoropäivinä sekä klo 7 alkavaa aamua että iltapäivän viimeistä vuoroa (klo 16.30 asti). Tähän kiertoön ohjaajat olivat tyytyväisiä.

Yhtenäiskoulussa on henkilökunnan arvioinnin mukaan hyvä ilmapiiri ja työkavereilta saa tukea, apua ja tsemppiä. Yhteisiä kehittämiskohteita ovat mm. se, että epäkohdat nostetaan rohkeasti esiin ja niistä keskustellaan avoimesti, ja että kaikki pitävät kiinni yhteisesti sovitusta asioista. Työhyvinvointia on syytä tarkkailla jatkuvasti ja työn kuormittavuutta hyödyllistä pohtia ja purkaa yhdessä. Kiireen tuntu halutaan saada pois. Yhteisiä ideointi- ja suunnittelukeskusteluja ja tapahtumia arvostetaan ja toivotaan edelleen. Opettajien ja koulunkäynninohjaajien tavoite- ja palautekeskusteluista laskettujen keskiarvojen mukaan (asteikolla 1-10) työyhteisöä arvioitiin seuraavasti: oman yksikön toimivuus 8,55, vuorovaikutus ja tiedonkulku 8,55, yhteistyö työtovereiden kanssa 8,77, johtaminen 8,95, yhteistyö esimiehen kanssa 9,05 ja työyhteisön ilmapiiri 8,77.

Puumalassa 3.7.2020

Anni Riikka Leskinen, peruskoulun rehtori